

SAŽETI PRIKAZ o prirodnim mjerama zadržavanja vode (manjeg opsega) predloženima kroz projekt FramWat za srednju Europu

Uvod

Utvrđeno je da se u srednjoj Europi na neodrživ način iskorištavaju njezini neophodni obnovljivi vodni resursi s porastom prekomjernog korištenja što rezultira gubitkom prirodne baštine, fragmentacijom staništa i problemima onečišćenja. Danas države srednje Europe ulažu napore u obnovu i očuvanje tri osnovne funkcije svakog riječnog sliva: zadržavanje vode, samo-čišćenje i biološka raznolikost.

Projekt „Okvir za poboljšanje vodne bilance i ublažavanje unosa hranjivih tvari primjenom mjera za zadržavanje voda manjeg opsega“ (FramWat) financiran iz programa EU Interreg Central Europe imao je za cilj ojačati zajednički regionalni okvir za ublažavanje poplava, suša i onečišćenja povećavanjem kapaciteta za zadržavanje vode u prirodi.

Empirijski dokazi, metode i analiza

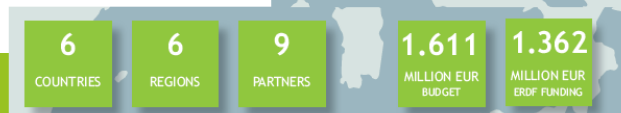
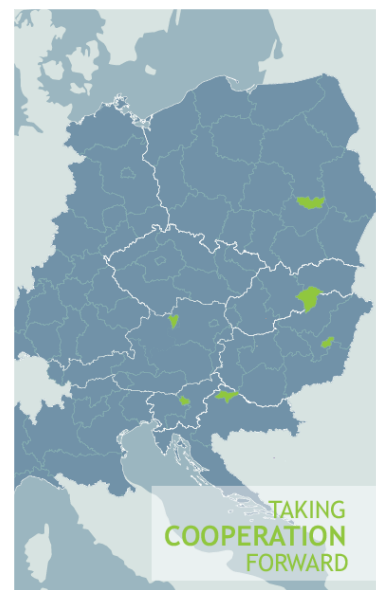
Većini mjera za upravljanje vodama i zaštitu od poplava obično nedostaje inovativnost i slijede tradicionalnije pristupe bez uzimanja u obzir vrijednih usluga ekosustava koje daju priroda odnosno krajolik. Projekt FramWat je podržao ideju korištenja svojstava prirode kao pomoć pri održivom rješavanju ekoloških problema vodnih tijela te je na sistematičan način na odabranim pilot riječnim slivovima uveo pristup prirodnih mjera zadržavanja vode (manjeg opsega). Partneri su razvili inovativne metode kojima se i) identificiraju lokacije na riječnom slivu gdje bi prirodne mjere zadržavanja vode (manjeg opsega) bile potrebne kao posljedica topoloških, hidroloških, meteoroloških uvjeta, ii) podržava ocjenjivanje kumulativne učinkovitosti prirodnih mjera zadržavanja vode (manjeg opsega) na razini riječnog sliva, iii) daju smjernice za provedbu prirodnih mjera zadržavanja vode (manjeg opsega) s opcijama djelovanja i analizom troškova za ublažavanje negativnih učinaka poplava i suša te sprječavanje onečišćenja voda kako bi se očuvala prirodna baština u srednjoj Europi. To je dovelo do poboljšanja vodne bilance, smanjivanja pronosa nanosa te povećanja ponovnog kruženja hranjivih tvari. Osim toga, metodologija je donositeljima odluka pružila odgovarajuće alate za ugradnju prirodnih mjera zadržavanja vode (manjeg opsega) u idući ciklus Planova upravljanja vodnim područjem te dala smjernice i ojačala svijest o važnosti horizontalne integracije različitih planskih okvira.

Rezultati

U sklopu projekta FramWat izrađeni su Idejni planovi za šest pilot riječnih slivova kako bi se dobile informacije o najboljim mogućim lokacijama i vrstama mjera za određeni riječni sliv, zajedno s njihovim procijenjenim kumulativnim učincima prirodnog zadržavanja vode manjeg opsega. Idejni planovi su izrađeni uz pomoć GIS alata koji je također razvijen u sklopu projekta kao i uz pomoć odabranih matematičkih modela. U Idejnim su planovima također uzete u obzir i iskorištene informacije o procesu pripreme s nacionalnih tečajeva koje su organizirali projektni partneri.

Zaključci i preporuke

Projekt FramWat preporučuje gore spomenute nove alate i Idejni plan za donositelje odluka i izrađivače planova upravljanja riječnim slivom radi boljeg cjelovitog upravljanja vodnim resursima kao i radi poboljšanog planiranja upravljanja riječnim slivom na različitim razinama. Idejni plan bi im mogao pomoći pri odabiru najboljih lokacija za skup mjera za postizanje ciljeva koji se tiču količine (ublažavanje suša i poplava) i kvalitete vode (smanjivanje tereta N i P) za predmetni sliv. Novi alati i Idejni plan bi također mogli pomoći donositeljima odluka i izrađivačima planova upravljanja riječnim slivom u pouzdanoj procjeni učinkovitosti odabranih mjera i davanju detaljnih smjernica o tome kako primijeniti prirodne mjere zadržavanja vode (manjeg opsega) u kontekstu upravljanja riječnim slivom.

Vodeći Partner: Sveučilište prirodnih znanosti u Varšavi (WULS)

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/FramWat.html>

